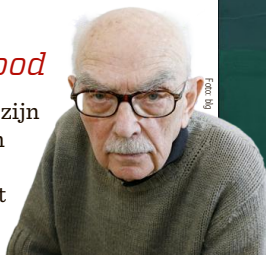

“Hij is de discrete grootmeester van de Belgische schilderkunst”

S.M.A.K. brengt eerste overzicht van Raoul De Keyser's oeuvre na diens dood

Is dat nu kunst? Wellicht zullen er nog steeds mensen zijn die het denken, bij het werk van Raoul De Keyser, de in 2012 overleden Belgische schilder. Curator Martin Germann legt uit waarom het eerste museumoverzicht van De Keyser's oeuvre na diens dood absoluut niet te missen valt.

Hans-Maarten Post

Als we nu eens beginnen bij het werk *Gampelaere Omgeving*, uit 1967? Niet meer dan een simpel stukje prikkeldraad.
“Kijk dan eens naar de achtergrond. Naar hoe wondermooi dat landschap zich opent, met kleurcontrasten die in elkaar overvloeien. Het blauw van de hemel en het groen

van het landschap. En in de voorgrond zie je dan dat stukje prikkeldraad, bijna fotografisch weergegeven. Misschien moet je dit schilderij niet vanuit het centrum, maar vanuit de rand ervaren. Zoals een spiraal: van buiten naar binnen. Kunst is in wezen toch iets wat ons anders leert kijken? Het is een spel dat Raoul De Keyser hier met ons speelt, omdat dat stukje prikkeldraad zich zo op de voorgrond bevindt, maar in wezen is dit een landschapsschilderij. En prikkeldraad is natuurlijk waar De Keyser woonde, in Deinze, dicht bij de Vlaam-

se Ardennen, ook gewoon een deel van het landschap.”

Jullie brengen in het S.M.A.K. meer dan 120 werken samen, waarvan sommige nog nooit getoond werden. Waarom dachten jullie: dit moet nu? Dreigt hij, zes jaar na zijn dood, vergeten te worden?

“Hij zal nooit vergeten worden. Zijn werk is uniek in zijn discretie, en het zal zeker zijn weg in de kunstgeschiedenis vinden. Het heeft die weg al gevonden, want zijn werk zit in de collecties van veel belangrijke musea. Hij is ook een absolute *artist's artist*: een kunstenaar die onder kunstenaars een ongelofelijke waardering geniet, omdat hij verschillende problemen heeft opgelost waar zij ook mee worstelen, en dat op een heel simpele en elegante manier. Wij hebben de tentoonstelling de titel *oeuvre* meegegeven, omdat het de bedoeling is om te tonen hoe

Gampelaere Omgeving (1967)

Sejour (2001)

De Keyser gewerkt heeft. Hoe hij zijn oeuvre doorheen de jaren heeft opgebouwd. Beginnend onder invloed van de popart en het minimalisme, dan studierend bij Roger Raveel, om vervolgens meer in het fundamentele van het schilderen binnen te dringen, en daarna een taal vrije taal te gebruiken. Op het eind waren zijn schilderijen zelfs bijna anarchistisch. We tonen zowel zijn eerste als zijn laatste werk.”

Zit er een werk bij dat van ver komt? Waarvoor u net iets meer moeite heeft moeten doen?

“Raoul De Keyser stond altijd stil bij de plek waarvoor hij nieuw werk maakte. Had hij een tentoonstelling in Berlijn of New York, dan dacht hij daar over na. Zo had hij ooit ook een expo in Tokio. Verder weg van zijn woonplaats Deinze kan bijna niet. Toen hij aan die tentoonstelling werkte, heeft hij de boom geschilderd die hij altijd voor zijn ei-

Hommage aan Brusselmans (1969-1970)

de Belgische schilderkunst van de laatste vijftig jaar. Zijn werk heeft zich altijd verder ontwikkeld, ook al zou je misschien kunnen zeggen dat hij altijd hetzelfde heeft gemaakt. Zijn werk is als een mensenleven: je doet altijd een beetje hetzelfde, omdat je nu eenmaal jezelf bent, maar tegelijk stop je ook nooit met je te ontwikkelen. Vijf jaar voor zijn

verbaasd heeft, of ontdekt heeft, door aan deze tentoonstelling te werken?

“Hoe één mens zoveel verschillende rollen kan spelen. Zo is De Keyser begonnen als sportjournalist, en is hij tot laat in zijn leven administratief consultant bij de universiteit geweest. Hij was tegelijk familievaader en internationale

kunstster, maar dan eentje die niet perse in het oog van de camera's hoefde te springen, roepend: kijk mij hier! Het narcisme van veel hedendaagse kunstenaars was hem totaal vreemd. Voor veel jonge kunstenaars zal deze tentoonstelling een openbaring zijn.

Wat? Raoul De Keyser, "oeuvre"
Wanneer? Van 22 september 2018 tot 27 januari 2019
Waar? S.M.A.K., Gent
Toegangsprijs? 12/8 (65+)/2 (19 tot 25 jaar) euro, -18 gratis
www.smak.be

documenta: u heeft nu heel abstract werk gemaakt, wat wordt het volgende? Waarop hij antwoordde: het is best mogelijk dat ik morgen kanarievogels schilder. En zo is zijn werk ook: vol humor. Hij heeft altijd geprobeerd om ons op het verkeerde been te zetten.”

Is er misschien nog iets wat u

Just omdat dat werk zo spartaans is en zo'n levenswijsheid uitstraalt. Raoul De Keyser was ook iemand die precies wist waar zijn invloed eindigde. Hij was niet iemand die de wereld wilde veranderen. Met ergens een beetje Vlaams is, niet? Hij hoefde de loop der dingen niet te breken. Gewoon een beetje buigen was al genoeg.”

Green, Green, Green (2012)
Foto: Jens Ziehe/Photographie

PRIMEUR

Wat? *Niki de Saint Phalle - Ici, tout est possible*
Wanneer? Van 15 september 2018 tot 13 januari 2019
Waar? BAM (Beaux-Arts Mons), Rue Neuve 8, Mons (Bergen)
Toegangsprijs? 9/6 (studenten & senioren)/2 (-18) euro
www.bam.mons.be

Voluptueuze vormen
Ook wie geen kunstfreak is, kent ze, de veelkleurige, vrolijke werken van Niki de Saint Phalle. Daarom is het haast vreemd te noemen dat dit de eerste grote Belgische retrospectieve is van de in 2002 overleden Franse artieste met de eindeloze verbeelding. Het BAM in Bergen presenteert op twee verdiepingen meer dan 140 werken, met natuurlijk haar beroemde *Nana's*, en in het centrum van de stad komen er nog eens drie te staan. Een expo om blij van te worden. (hmp)

STRIPICOON

Wat? *Alex - De kunst van Jacques Martin*
Wanneer? Van 14 september 2018 tot 6 januari 2019
Waar? Museum Kunst & Geschiedenis, Jubelpark 10, 1000 Brussel
Toegangsprijs? 15 euro
www.artandhistory.museum

Zeventig jaar heldhaftig
Op 16 september 1948 dook Alex voor het eerst op in het weekblad *Kuifje*. Sindsdien werden er meer dan 12 miljoen albums in 15 talen verkocht met de avonturen van de iconische held uit de klassieke oudheid. Voor diens zeventigste verjaardag organiseert het Brusselse Museum Kunst & Geschiedenis (voorheen: het Jubelparkmuseum) een overzichtstentoonstelling rond de *Alex-strips* van de in 2010 overleden Franse tekenaar Jacques Martin. Ook het Brusselse Stripmuseum draagt zijn steentje bij, met een kleinere expo die nog tot 14 oktober loopt. (hmp)

NIEUW MUSEUM

Wat? Heropening AfricaMuseum
Wanneer? Op 9 december
Waar? Leuvensesteenweg 13, Tervuren
Toegangsprijs? 12/8 (65+)/4 (18-26) euro, -18 gratis
www.africanmuseum.be

Frisse blik op Afrika
Een oud gebouw uit 1910, en een achterhaalde permanente tentoonstelling die amper het koloniale kritisch belichtte. Kortom: het AfricaMuseum in Tervuren was aan een grondige renovatie toe. Op 9 december gaat het na vijf jaar eindelijk weer open. Dan kom je via een nieuw onthaal-

BLOCKBUSTER

Wat? *Beyond Klimt*
Wanneer? Van 21 september 2018 tot 20 januari 2019
Waar? Bozar, Brussel
Toegangsprijs? 16/14 (-26 en +67) euro
www.bozar.be

Van Klimt tot Schiele
In 1918 stierven zowel Gustav Klimt als Egon Schiele. Honderd jaar later onderzoekt het Brussels Bozar in *Beyond Klimt* hoe zij en andere topkunstenaars uit het voormalige Oostenrijks-Hongaarse Rijk hun stempel hebben gedrukt op de kunstgeschiedenis. Focussend op de periode 1914-1938 brengt de expo werk samen van zo'n tachtig kunstenaars. Zonder twijfel wordt dit de publiekstrekker van dit najaar. (hmp)

